

L'ENFRONTAMENT ESGLÉSIA-ESTAT SUBSTITUEIX LA MODERACIÓ

13.000 milions de discriminació catòlica

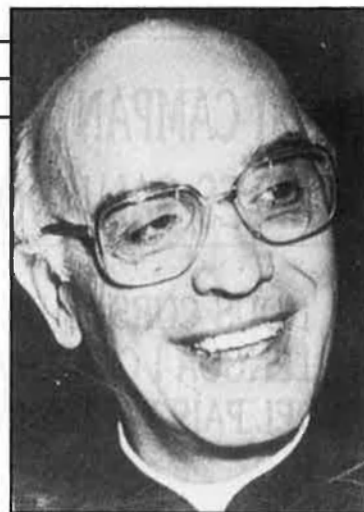
La Conferència Episcopal Espanyola ha pres una nova actitud davant els poders públics. S'ha passat de voler el diàleg a l'enfrontament amb el govern socialista i a l'acusació que en aquest país els catòlics estan discriminats.

Josep M. Sanmartí

Els desvagats oients que diumenge dia 24 al matí escoltaven Radio Nacional de Espana es quedaren bocabadats en sentir el secretari de la Conferència Episcopal Espanyola, monsenyor Agustín García Gascó, que a l'Estat espanyol els catòlics són discriminats a causa de la seva fe, i comparà aquesta situació amb la del franquisme o amb la de Cuba fa alguns anys. Sorprès, el periodista Ricardo Fernández Déu intentà obtenir algunes matisacions o una rectificació. No hi hagué res a fer. Segons monsenyor García Gascó, en molts casos, si no hi ha una manifestació de no creients, o almenys

de no practicants, no s'arriba a llocs d'importància política, de la mateixa manera que abans s'havia de ser *camisa azul*. Ara, aquell que no es confessa seguidor d'una ideologia determinada (es devia referir al socialisme) s'ho passa malament. I concretà que en mitjans de comunicació públics hi ha hagut gent que s'ha trobat als passadissos pel fet de ser creients... Al final del surrealista diàleg, el bisbe García Gascó admeté que el podien haver enredat i precisà que és normal que passin aquestes coses en una democràcia poc rodada encara.

Monsenyor García Gascó tingué un mèrit indiscutible: formular una queixa inèdita encara a la democràcia espanyola. Fins ara, els retrets anaven

més aviat en direcció contrària, és a dir, a denunciar els favors obtinguts per l'església catòlica. Potser per això la centralita telefònica d'RNE podia aquell dia de trucades i s'endegà una onada de protestes. Els portaveus de l'església catòlica, com José María Javierre, hagueren de treballar a fons des de les emissores de la COPE o des del diari *Ya*. I aparegueren, un «santorral del diable» en la mateixa RNE o comentaris desfavorables a l'impost religiós, demostratius del maltractament que reben els temes religiosos.

Un seguit de denúncies

El fet no deixaria de ser una anècdota més dins d'una setmana

De dalt a baix, Àngel Suquía, Joan Martí Alanís i Fernando Sebastián.

agitada, si no fos perquè és el darrer d'un reguitzell d'incidents que semblen indicar una nova actitud de l'església catòlica davant dels poders públics. No cal remuntar-se al febrer del 1987 quan el bisbe de Madrid-Alcalà, Àngel Suquía, substituï monsenyor Gabino Díaz Merchán com a president de la Conferència Episcopal Espanyola. Aleshores les interpretacions foren unànimes: el relleu era la liquidació del *taranconisme*, barreja de realisme polític, moderació episcopal i d'ajornament conciliar que practicà monsenyor Vicent Enrique Tarancón al final de l'època franquista i durant els primers anys de la monarquia. Aquesta actitud dialogant permeté de negociar els acords amb la Santa Seu de 1979 i el seu desenvolupament, cosa que no vol dir que

Cinc mesos després de ser elegit, monsenyor Sebastián ha hagut de dimitir com a secretari de la Conferència Episcopal.

XI CAMPANYA CARLES SALVADOR

NOUS CURSOS DE LLENGUA I CULTURA DEL PAÍS VALENCIÀ

Nivells:

Iniciació castellanoparlants
Elemental
Superior
Preparatori professorat.

En acabar el curs els alumnes
obtindran un certificat vàlid
per a oposicions, contractes
de treball, etc.

INFORMACIÓ:

Centre
Carles Salvador

VALÈNCIA:

Moratín, 15, 6a. C.P. 46002.
Tel. 351 17 27.

CASTELLÓ DE LA PLANA:

Enmig, 24, 4a. C. P. 12001.
Tel. 20 56 67.

ALACANT:

Pablo Iglesias, 29-entresol.
C. P. 03004. Tel. 520 56 67.

no hi hagués tibantors entre el poder civil i l'església, per exemple arran de la llei del divorci, de la d'avortament o de la LODE.

El decantament cap a la dreta fou perceptible pels mateixos bisbes i l'elecció de monsenyor Suquía resultà difícil, per bé que clara. El cardenal Suquía és un prelat d'idees conservadores, al costat dels moviments espiritualistes dretans i estret seguidor de les tesis doctrinals i morals dictades pel Vaticà. La proximitat entre Roma i monsenyor Suquía és determinant per entendre el procés posterior. L'ascens de l'arquebisbe de Madrid a la cúpula episcopal fou compensada en certa manera pel manteniment de monsenyor Fernando Sebastián com a secretari general. Malgrat el seu progressiu conservadorisme, monsenyor Sebastián era el darrer reducte de l'esperit taranconista, el que es podria dir una dreta dialogant i moderada. El 85 per cent de la Conferència Episcopal va abonar amb els seus vots aquest equilibri intern.

Segons diuen, l'inconvenient era que la personalitat de Fernando Sebastián donava massa impuls a la Conferència Episcopal i els seus documents (totalment ortodoxos) eren deguts més a la ploma del seu secretari que no a les consignes de la Santa Seu. Era una situació perillosa per als poders vaticans. Cinc mesos després d'haver estat elegit per un període de cinc anys, monsenyor Sebastián fou nomenat bisbe vicari de Granada, cosa que l'obligà a deixar el càrrec per incompatibilitat pràctica. Això era obrir la porta a la designació de monsenyor García Gascó, bisbe auxiliar de Madrid, que ja havia competit amb monsenyor Sebastián en el mes de novembre.

El retrocés progressista

Desmoralitzats i desorientats, el sector més progressista de l'episcopat l'acceptà com a mal menor, si bé no rebé ni tan sols la meitat dels vots. Li disputaren el càrrec monsenyor Joan Martí Alanís, bisbe de la Seu d'Urgell i copríncep d'Andorra; Santiago García Aracil, bisbe auxiliar de València i José Sánchez González, bisbe auxiliar d'Oviedo. Dels tres, el d'idees més avançades era Joan Martí Alanís, que quedà en tercer lloc en la votació, però que tenia el greu inconvenient de ser bisbe residencial, mentre que els altres tres eren auxiliars. La dimissió de monsenyor Sebastián ja havia demostrat que és impossible en la pràctica ser bisbe titular i ocupar la secretaria de la Conferència Episcopal. Aquesta es de-

cantà una altra vegada pel mal menor, García Gascó, si bé l'equilibri amb prou feines mantingut el febrer i el novembre s'havia trencat. La Conferència Episcopal, en opinió de la immensa majoria dels observadors, no vinculats directament amb l'església, s'ha fet ara més conservadora, més sensible als punts de vista dels grups espiritualistes neodretans, més contrària a la teologia avançada, més amatent a les indicacions de Roma. I més oposada al govern central.

Les crítiques al poder civil

Monsenyor Suquía no perdé temps. Sentint-se més fort, en el seu discurs d'obertura de l'assemblea plenària en què fou elegit García Gascó atacà fortament la política governamental. Alguns diuen que fou un discurs més aspre i dur dins d'aquells que va pronunciar el cardenal Tarancón arran de la proclamació del rei Joan Carles, el 1971. Aquesta vegada, el cardenal Suquía recollí els criteris de l'oposició sobre l'administració central, a la qual acusà d'excessius guanys. Afirmació sorprenent quan els càrrecs se'n van en massa a l'empresa privada o quan els mestres són al carrer per demanar sous més decentes. Més d'un creu que la Conferència Episcopal es posicionava així davant d'un poder civil que està discutint la llei de fecundació in vitro, que prepara una llei d'eutanàsia o que sentència a favor d'una interpretació àmplia de la llei d'avortament, pràctiques condemnades severament per la Santa Seu.

Des del 1982, les relacions entre el govern socialista i l'església catòlica han estat fluïdes i força correctes, amb diverses sotragades, i s'han pogut desenvolupar els acords de 1979 amb la Santa Seu. Tanmateix, durant les setmanes vinents aquestes relacions poden ser revisades no solament a causa de les lleis esmentades, sinó també de la recaptació de l'anomenat impost religiós. Els bisbes calculen que entre el 40 per cent i el 60 per cent dels contribuents cediran un 0,5 per cent o un 1 per cent de l'IRPF a l'església catòlica i que es podran negociar els altres 5.000 milions. El problema és que aquest nou mecanisme ha suscitat reaccions contràries de diversos sectors dins i fora de l'església. (Vegeu EL TEMPS de 14 de març, número 195). Algunes confessions de l'església no catòlica s'han considerat, per exemple, discriminades, i ja han demanat beneficis i exempcions fiscals semblants a les que gaudeix l'església catòlica o algunes confessions. Però també hi ha nuclis que han protestat perquè aquests

13.000 milions aniran a l'episcopat i seran descomptats de les despeses socials del sector públic. Tot plegat ha enterbolit el panorama. Una ofensiva eclesiàstica, l'inici de la qual ja s'ha notat, podria suscitar una reacció política, que el PSOE ha evitat fins ara, entre

altres raons perquè es beneficia d'una part del vot catòlic. Si més no, s'ha palesat des de fa unes setmanes una més gran pressió episcopal sobre tots els estaments civils i ja deien els nostres avis què passa quan es topa amb l'església... □

UN ESTÍMUL A LA CRISI INTERNA

Sondejos: cacera al socialista

Les diverses enquestes aparegudes en premsa apunten a un canvi en la intenció de vot de l'electorat espanyol, cosa que ha alarmat l'actual partit en el poder, en un moment de greu crisi.

J. Hernández

Unes enquestes realitzades la passada setmana donaven, per primera volta des de 1982, una important baixada de la intenció de vot als socialistes, dada que s'acompanyava amb la constatació que cap dels altres partits no guanyava vots pel que fa al PSOE, ni augmentava les seues expectatives. L'ombra del desgovern, o de les crisis permanents a la italiana, apareixia després dels sondejos.

La situació que quedava dibuixada després de la investigació sociològica ha alarmat els dirigents polítics no socialistes, encara que tots han insistit en la minva de vots del PSOE com a element fonamental.

Però en les files del CDS, que apareixia estancat en els resultats obtinguts el juny de 1986, i en les files d'AP, on l'expectativa de vot també baixava, encara que més moderadament que en el cas socialista, els sondejos han significat un estímul a la crisi interna. Al partit del duc, els partidaris de José Ramón Caso, actual secretari general i home que escriu al dictat d'Adolfo Suárez, i els partidaris de Fernando Castedo, majoritaris a Madrid, han fet lectures distintes de les dades de les enquestes, mentre que, en AP, s'han redoblat els esforços del sector contestatari per trobar una alternativa a Hernández Mancha que, en paraules de Miguel Herrero y Rodríguez de Miñón, «pose alguna cosa més atractiva en el cartell electoral pròxim».

Guerra i González perden credibilitat.

El problema del PSOE

Però per als socialistes la preocupació no és menor. És cert que el fet que la resta de partits no es nodresquen de la pèrdua teòrica de vots socialistes, dóna a aquests un marge per a mantenir encara una escassa majoria absoluta, encara que, això sí, amb una abs-

tenció a la nord-americana, és a dir, amb prop del cinquanta per cent dels electors, la qual cosa no deixa de tenir la seua importància.

La cosa més preocupant per als socialistes és, en qualsevol cas, que enmig d'una crisi important en l'interior de les seues organitzacions, a causa fonamentalment de la polèmica PSOE-UGT i Govern-UGT, i al refús que té en les files del PSOE la política econòmica de Carlos Solchaga i del govern, l'aparició d'aquests sondejos és un cànter d'aigua freda, una espècie d'arma psicològica contra el mateix PSOE.

Per aquesta raó, Txiqui Benegas es va apressar a declarar que els socialistes havien fet estudis sociològics per la seua part. Les conclusions d'aquests no eren les mateixes que s'havien publicat en la premsa, encara que en cap moment no els va fer públics.

Perquè la veritat és que el moment polític actual té molt de cacera al socialista, des d'un front que va des de l'oposició a determinats mitjans de comunicació que, probablement, han influït en l'opinió general expressada en els sondejos.

Les corrupcions del Coto de Donana, on finalment els denunciadors han reconegut que no hi ha hagut cap il·legalitat, la desorbitada polèmica del Mystere, que oculta que hi ha unes altres despeses més desorbitades i menys justificades però que no poden ser denunciades per raons polítiques, i la campanya actual que fa aparèixer els socialistes com més corruptes, inclús, que els polítics del franquisme, revela no només la immoralitat de determinats sectors de la societat espanyola, sinó l'absència d'una política real de l'oposició, que ha d'agafar-se a qualsevol denúncia que es faça, encara que aquesta tinga el seu origen en un rumor de cafeteria després desmentit pels fets. □

DERROTA FINANCERA, DERROTA POLÍTICA

ETA, al final de l'escapada

Després d'haver perdut més de 700 milions de pessetes a mans de la policia francesa, ETA s'ha quedat sense el pressupost de tres anys i es troba en perill d'escissions.

J. H.

L'operació policial francesa de dimecres 27 d'abril, que va conduir a la incautació dels diners del rescat lliurat a ETA per la família Re-

villa, ha suposat un dels tràngols més amargs de la història recent d'ETA, i ja en són molts. Però, alhora, en concloure l'operació, les possibilitats que la banda terrorista assassinara el segrestat augmentaren en una proporció tal que els dirigents d'Herri Batasuna